

FELSŐ-ZEMPLEN

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG: Hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény intőzőnként: Kossuth Lajos-utca 34. szám.	ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor, fél évre 4 kor. negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 20 fl.	Kéziratok nem adtnak vissza. Rövidített levelek nem fogadtnak el. Nyílt-tér soronként 40 fl.	KIADÓHIVATAL: Hogy az előfizetők, hirdetői és nyílttér díjak küldendőik: Landesman B. könyvnyomdája.
---	--	--	--

A kötelező baleset-biztosítás.

Minél nagyobb az ipar és a forgalom, annál több a baleset. Ez szomorú, de magától értetődő következménye annak, hogy az emberek a föld felett és alatt nap-nap után fokozódó buzgósággal és vakmerőséggel hajhásszák a kenyeret. Számítalan iparágban, amelyekben a munkás csaknem állandóan kockáztatja életét és épségét, bizony nem áll arányban a bér e nagy kockázattal. A bányász, a hajós, a cserepes, a gépmunkás soha nem tudja mikor reggel munkába mén, hogy élve, vagy éppen kerül-e haza? Dacára annak, hogy iparunk még oly fejletlen, tízezer számar fordulnak elő nálunk az ipari munkával a balesetek évente, de nem ritkák a tömeges szerencsétlenségek sem, különösen gyáraknál, építkezéseknél és bányáknál.

A külföld ipari államiban már évtizedes multja van annak a baleset-biztosító törvénynek, amely minden valószínűség szerint a legközelebbi ülésszakban kerül a magyar törvényhozás színe elé. Nálunk ezen a ténren eddig a leghatékotlenebb állapotok uralkodtak, se törvény, se kuriai döntvény semmiféle rendszert a balesetek tárgyában való ítélkezések körül nem állapítottak meg. Más-képpen fogta fel a munkaadó felelősségét és kártérítési kötelezettségét a törvényszék, másképpen a tábla, másképpen a kuria. De nemcsak az egyes fórumok fogták fel ily különbözőképpen a balesetekből származó pereket, de más és más felfogás divik az egyes hatóságoknál is. Megesett, hogy a törvényszék bűnösnek mondott ki a vétke gondatlanságból okozott emberölésért egyes

munkaadókat, s kártérítés fizetésére is ítélte őket, míg a felsőbb bíróság még az anyagi felelősség terhe alól is felmentette őket. Tör-tént persze megfordítva is. Kolozsvárott például másképpen fogták fel a munkaadó felelősségét, mint Budapesten vagy Pécsen.

Amidőn a törvényhozás a balesetbizo-sítást törvénybe iktatja, ugyanakkor refor-málnia kell a munkaadó erkölcsi felelőssége körül való eljárást is.

Nagy hiánya volt a törvénytervezetnek, mely a nem befejezett szaktanácskozás elé került, hogy abban a földmives munkások-ról nem történt gondoskodás. A földmives munkások nálunk tizszer annyian vannak, mint az ipari munkások és emellett a tul-nyomó többség sokkal rosszabb anyagi vi-szonyok között él, mint a kisebbség. Mind-azonáltal a balesetek a földmunkásoknál aránylag éppen oly gyakoriak, mint az ipari munkánál s a falusi embert, ha baleset éri, amely a munkára alkalmatlanná teszi, való-lában nem tehet egyebet, mint hogy kezébe veheti a koldusbotot. S mindezeknél fogva égetően szükséges az, hogy a földmives mun-kás is biztosíttassék ne csak betegség, ha-nem baleset ellen is.

A keresk. miniszteriumban a munkás betegségyező és balesetbiztosító pénztár tár-gyában megtartott szaktanácskozás részben segítette is a törvényjavaslat ezen hiányán, kimondván, hogy saját elhatározásukból a földmives munkások is beléphetnek a pénz-tárba, csak azt nem mondották ki, hogy e munkásokért a munkaadó ugyanazokat az anyagi kötelezettségeket vállalja magára, me-lyeket az ipari munkások munkaadója.

Sokkal nagyobb fontosságot tulajdoni-tunk Darányi Ignác földmívelésügyi minisz-ter azon kijelentésének, hogy a földmives munkások betegségyezéséről és balesetbizo-sításáról belátható időn belül törvényja-vaslatot fog benyújtani ő maga is, amely-lyel aztán egy csapásra meg lesz oldva ez a nagy szociális probléma. Ez a törvény egyik legnagyobb szerű, legderekbabb intézmé-nyét a modern magyar államnak fogja meg-alapítani.

Itt az ideje, hogy tegyünk valamit a népért, melyet a mostoha politikai és gaz-dasági viszonyok miatt eddigelé sok tekin-tetben elhanyagoltak. **X.**

A nagymihályi polgári iskola ügye.

A nagyfontosságú eszme, mely néhány héttel ezelőtt még csak szerény óhajítás alak-jában került felszínre, ma már mint a nagy-közönség nélkülözhetetlen és elengedhetel-en követelménye egyre jobban közeledik a megvalósulás felé. A polgári iskola szük-ségességéről, a hozzá fűződő kulturális és gazdasági előnyökről ma már mindenki meg-van győződve s azt lehet mondani, hogy a polgári iskola ma már ugyszólván cardi-nális programja az egész járás közönségé-nek.

Hogy az eszme egymagában is az ér-deklődők nagy táborát vonzza maga köré, azon csodálkozni nem lehet. Képzeltető te-hát, hogy milyen hullámokat ver fel a moz-galom, midőn nemcsak az eszme vonzó ereje, hanem egy olyan férfianak szava is toborozza a híveket, minő *Sulyovszky Ist-ván*?

Az ő lelkesedésén, az ő tetterején meg-

T Á R C Z A .

Éjszaka.

Későn éjszaka, már túl az éjfélen jött Jul-liska néni, akitől mindnyájan féltünk. Csend-ben, lopva surrant át a gyermekszobán s csak Jancsinak, aki látásán iszonyuan elkezdett sirni, dugott a paplana alá három darab szentjános-kenyeret. Azután bement a harmadik szobába, ahonnan rémesen, szívzaggatón hallatszott ki a mamánk sirása. Az ócska ajándék azonban nem tévesztette el hatását: cudarul összevere-kedtünk rajta. Ott hemperegtünk a szoba kö-zepén mind az öten, ötve-harapva egymást. A szentjánoskenyeré a dulakodásban nyomtalanul eltűnt; Zsiga bácsi, a Juliska néni ural pedig kijött a zsvajra és megvert bennünket. Többé pisszenni sem mertünk. Bebujtunk a takaró alá s ott tanakodtunk, hová lehetett a Juliska néni szentjánoskenyere. Gyuszi eltűszszentelte magát, mint aki a nevetését nyomja el és egyszeribe feléje irányult a sanda gyanu: ő kerítette meg. Nekiestünk volna, hogy megmotozzuk, de nem lehetett, mert a Zsiga bácsi még mindig ott si-mogatta hosszú, fehér szakállát az éjjeli mécses mellett és a gyér világosságnál egy kis könyv-ben lapozgatótt.

Bandi elnyekentette magát, mikor Jancsi oldalba taszította a hűvelykujjával:

— Zsiga bácsi sir — sugta.

Szinte nevetni való kedvünk támadt volna a Zsiga bácsi furcsa keseregésén; de ebben a pil-lanatban kirohant a mamánk, ami édes, jó ma-mánk, szertezilált hajjal, jajveszékeltő szóval s egymásután ölebe kapott meg letett bennünket. Közben agyoncsókolta az arcunkat és könyei-vel nedvesítette még a párnáinkat is. Mikor a legkisebbhez, Margithoz ért, azt is fölkapta, ma-gához szorította és fuldokolva mondta:

— Elviszlek magammal ... el ... el ... el ... drágám ...

Fölszakította az ajtót és kirohant Margit-tal a karján. Kint a konyhában hallottuk, amint elsikoltotta magát Veronka, a kis cselédleány, s ijedt futásban ledöntött egy cserépedényt. Zsiga bácsi pedig a zsebébe tette a kis jegyző-könyvet, dörögött magában és utána szólt a mamáknak:

— Mari te!

Hiába. Lassu, csoszogó léptekkel indult az-után kifelé. A konyha szabálytalan kockakövein meg-megakadtak nehézkes csizmái s ilyenkor még inkább szaporázta lépteit. Még Juliska néni lebbent át a szobán öreges futással, azután csend

lett, borzasztó csönd annak is, aki nem tudta, hogy mit jelent.

Az udvarról csak a Néró rémes vonítása hallatszott be. Majd panaszos, siró jaijátása szelte át a levegőt. Valaki megütötte, hogy hall-gasson el. Nagyot vakkantott s eltakarodott.

Mi moccanni sem mertünk. Nem mertük letörölni az arcunkról a mamánk könyeit. Pisz-szenés nélkül gubbasztottunk, végre is Gyuszi szólalt meg suttogó hangon:

— Az édes mamánk megőrült ...

— Mi az Gyuszi? — zsepegte a kis Bandi.

Senki sem felelt. Erzsike, a Juliska néni sánta leánya jött a belső szobából. Ő sokat szo-kott velünk játszani, bátran mertünk hozzá szól-ni. Megint Bandi kezdte:

— Erzsike néni! Miért örült meg az édes mamánk?

— Hallgass, Bandi! Ugyan már, hogy ... hogy szeretne sirni ...

Akkor hozták vissza a mamát, Zsiga bácsi vezette. Még mindig könyezett, de hangtalanul. A fejét lecsüggesztve, a földet nézte és a szelt-bomlott haját idegesen igazgatta. Átvonszolták a szobákon, be oda, ahonnan az előbb félve, jajgatva menekült. Ott hallottuk, amint lezuhant a földre. A Juliska néni, Zsiga bácsi és Erzsike segítségére siettek. Én kimásztam az ágyból s

Tankönyvek, író-, rajz- és festészeti-szerek nagy vá-lasztékban Landesman B. könyvkereskedésében.

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT. PALA

**MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.**

Eláruló hely:
Brügler Lajos Nagymihály,
Lutwak és Klinghofer Homonna.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők,
tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szőcsakavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

KIRNÁG JÁNOS

férfi-ruha készítő

NAGYMIHÁLYON, Kolozsváry-féle házban.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagymihályon, az ujonnan épült Kolozsváry-féle házban egy a modern igényeknek mindenben megfelelő

FÉRFI-RUHA KÉSZÍTŐ

m ü h e l y t

nyitottam, hol minden e szakba vágó munkák a legdivatosabb és legizlésesebb kivitelben készíttetnek. Midőn a n. é. közönséget pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról eleve is biztosítom, szíves pártfogását kérve vagyok tisztelettel **Kirnág János.**

GOLDSTEIN JAKAB

templom- és szobafestő

Nagymihály., Andrassy Dénes-utca 11. szám.

Elfogad mindennemű

festői és tapétázó munkát

valamint ablak- és ajtó-mázolást, czimfestést és minden e szakba vágó munkákat izléses, modern kivitelben és jutányos árak mellett.

Festékkereskedésben

mindennemű borostyánkő-máz szobapadlók fényes és tartós befestésére, száraz- és olajfestékek, firneisz, terpentín, lakk, ecset arany- és ezüst-bronz, ugyszintén mindennemű festék-különlegességek nagy választékban jutányosan beszerezhető.

GALET HERMAN

üveges, Nagymihály Kossuth Lajos utca 62. szám.

A szabad, amerikai önműködő szerkezetű

ablakredőnyök

(rolletták) a legjobbak, legtartósabbak és általában a legolcsóbbak.

Ezek valamint más szerkezetű redőnyök is nálam jutányosan, jótállás mellett kaphatók. Zsinórral ellátott régi redőnyök jutányosan alakíttatnak át önműködő szerkezetűekre.

Elvállalom továbbá egész épületek üvegezését, egyszerű, solin, homályos, mintázott, színes, reczés és tűkőr üvegből, ugyszintén képkeretek és tűkőr bevágásokat minden lehető minőségben. Szíves pártfogásért esd kiváló tisztelettel **GALET HERMAN.**

Vezérszó: Minden darab „Schicht“-szappan tiszta és ment káros alkatrészekből.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy „Kulcs“ szappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet SCHICHT GYÖRGY cég Aussigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a Schicht névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.